

Секція 5. Гуманітарні та соціальні науки. Педагогіка. Культура і мистецтво

УДК 373.3.37.015:37.013

Махновець Ю. А.,

старша викладачка кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО

ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України,

м. Київ, Україна

**СУЧАСНІ ФОРМИ РОБОТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
КОНСУЛЬТАНТІВ ЦЕНТРІВ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID – 19**

Процеси, які відбуваються у системі освіти України, визначають актуальність важливої проблеми – професійний розвиток педагогічних працівників в умовах пандемії COVID – 19. Відкритими залишаються питання, які потребують реальних дієвих змін у системі роботи центрів професійного розвитку педагогічних працівників, опанування нових компетентностей, інноваційної відкритості та активності педагогів Нової української школи в умовах пандемії. Виникає потреба у новому баченні значень форм роботи у професійній діяльності консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників та усвідомлення необхідності опановувати сучасні інноваційні форми роботи як основи для професійного розвитку педагогічних працівників та нової якості освіти в цілому.

У Законі «Про повну загальну середню освіту» зазначено, що з метою забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, здійснення їх науково-методичної підтримки у системі загальної середньої освіти функціонують центри професійного розвитку педагогічних працівників [6].

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 572 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників», Закону України «Про повну загальну середню освіту» (частина третя ст. 52), Закону

України «Про освіту» (ст. 75), «Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників» відбулися зміни у завданнях ЦПР ПП, а саме: узагальнення та поширення інформації з питань професійного розвитку педагогічних працівників; координування діяльності професійних спільнот педагогічних працівників; формування та оприлюднення на власному веб-сайті бази даних програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників, інші джерела інформації (веб-ресурси), необхідні для професійного розвитку педагогічних працівників; забезпечення надання психологічної підтримки педагогічним працівникам; організація та проведення консультування педагогічних працівників, зокрема з питань: планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку; проведення супервізії; розроблення документів закладу освіти; особливостей організації освітнього процесу за різними формами здобуття освіти, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання; впровадження компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, інклюзивного підходів до навчання здобувачів освіти і нових освітніх технологій [7].

Вагомої теоретичної цінності вивчення проблеми організації та вдосконалення методичної роботи; застосування традиційних та нетрадиційним форм організації методичної роботи у закладах післядипломної освіти набули праці таких науковців як Ю. Бабанський, Н. Бібік, Г. Бондаренко, Н. Василенко, М. Вашуленко, М. Виговський, Є. Голант, М. Дарманський, І. Жерносек, В. Ільїна, О. Полєвікова, О. Половенко, М. Поташник, О. Савченко, Т. Сорочан, М. Скрипник, І. Титаренко, П. Лебедева, К. Ушинський, Л. Хомич, Л. Хоружа тощо. Проте виникає актуальність та потреба у більш ґрунтовному дослідженні організації сучасних форм роботи у професійній діяльності консультантів центрів професійного розвитку в умовах пандемії COVID – 19.

Важливим аспектом роботи консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників, які організовують і проводять різні форми роботи з педагогами, є свідомий підхід, уміння оптимізувати ці форми роботи. Необхідно

навчитися приймати оптимальні рішення в умовах пандемії COVID – 19 , які дозволять оперативно досягнути поставленої мети.

Як свідчить аналіз практики, в Україні найпопулярнішими освітніми платформами є такі: Moodle, Google Classroom, WebTutor, iSpring, Collaborator, SAP LSO, Edmodo, Мій клас (українська платформа), ClassDojo та ін [8]

Нами було проаналізовано веб-сайти досвіду роботи новостворених центрів професійного розвитку педагогічних працівників з різних областей України щодо використання консультантами сучасних форм роботи в умовах пандемії COVID – 19.

Консультанти таких комунальних установ як центр професійного розвитку №2» Костянтинівської міської ради Донецької області [9], центр професійного розвитку Вінницької міської ради [10], центр професійного розвитку Білоцерківської міської ради Київської області [11], центр професійного розвитку Куп'янської міської ради Харківської області [12], центр професійного розвитку Новоселицької міської ради Чернівецької області [13], центр професійного розвитку Дрогобицької міської ради Львівської області [14], центр професійного розвитку Коблівської сільської ради Миколаївської області [15], центр професійного розвитку Сумської міської ради [16], центр професійного розвитку Полтавської міської ради [17], Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників [18] використовують у своїй професійній діяльності з педагогічними працівниками такі онлайн форми роботи: вебінари, методичні івенти, воркшопи, вебквести, тренінги, семінари-практикуми, ZOOM-конференції, школа удосконалення професійних компетентностей, школа цифрових навичок, школа фасилітаційного лідерства, школа емпатії, школа молодого спеціаліста психологічної служби, клуб працівників психологічної служби, школа молодого учителя, майстер-класи, педагогічні мости, освітні дайджести, педагогічні майстерні, проблемні «круглі столи», тимблдинги, онлайн-зустрічі, онлайн-марафони, онлайн-консультування тощо.

Зауважимо, що універсальну форму роботи у професійній діяльності консультантів важко визначити в умовах пандемії COVID - 19. Вагоме значення

має системність та конкретність в основі процедури оптимального вибору варіантів сучасних форм роботи у професійній діяльності консультантів.

Як бачимо, діяльність новостворених центрів професійного розвитку педагогічних працівників базується на принципах відповідності стандартам якості освіти, вимогам педагогічної теорії та практики, постійного вдосконалення консультативно-супервізійних послуг, варіативності вибору способу самореалізації, сталого партнерства, академічної доброчесності, свободи та є локомотивом професійного розвитку педагогічних працівників в цілому.

Отже, досвід організації сучасних форм роботи у професійній діяльності консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників з педагогічними працівниками показує, що головне завдання консультантів — створення системи безперервної освіти з метою формування мотивації педагога до самоосвіти та самовдосконалення, орієнтацію на впровадження новітніх соціально-педагогічних проєктів, враховуючи можливості сучасних цифрових технологій, науково обґрунтованих механізмів управління розвитком інноваційного потенціалу закладів загальної середньої освіти.

Для досягнення якісно нових результатів у професійній діяльності консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників важливо оволодіти всією сукупністю засобів оптимізації, а саме: орієнтація на запити та потреби педагогів; комплексне планування мети та завдань; організація та координація професійних спільнот; індивідуалізація професійного розвитку педагогів; психологічна підтримка, орієнтація на результат; виявлення відповідності результатів реальним можливостям педагогів та нормативам затрат часу; рефлексивний аналіз.

Отже, проаналізувавши досвід роботи новостворених центрів професійного розвитку педагогічних працівників у застосуванні сучасних форм роботи у професійній діяльності консультантів можна стверджувати, що система роботи центрів професійного розвитку спрямована на безперервний професійний розвиток педагогічних працівників, синергетичну взаємодію

зацікавлених сторін на основі ціннісних засад та сталого партнерства, зміну освіти за рахунок трансформації професійного досвіду та впровадження інновацій в цілому.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у детальному системному аналізі досліджуваної проблеми.

Література

1. Бондаренко Г. Л. Нетрадиційні форми роботи методичних об'єднань учителів початкової школи // Початкова школа. 2016. С. 4– 8.
2. Василенко Н. В. Науково-методична робота в школі / Н. В. Василенко – Х.: Вид. Група «Основа», 2013. 176 с. – (Серія «Абетка керівника»).
3. Єрмола А. М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами: наук.-метод. посіб. / А. М. Єрмола, О. М. Василенко – Харків: Курсор, 2006. 312 с.
4. Жерносек І. П. Професіограма директора школи нового типу: ліцею, гімназії, колегіуму / І. П. Жерносек // Управління освітою. 2004. № 20. С. 8–9.
5. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Закон України «Про повну загальну середню освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
7. Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2020-%D0%BF#Text>
8. Організація освітнього процесу в школах України в умовах карантину: аналітична записка / Л. Гриневич, Л. Ільїч, Н. Морзе, В. Прошкін, І. Шемелинець, К. Линьов, Г. Рій]. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. 76 с. URL:

<https://www.irf.ua/publication/organizacziya-osvitnogo-proczesu-v-shkolah-ukrayiny-v-umovah-karantynu-2020/>.

9. Центр професійного розвитку №2» Костянтинівської міської ради Донецької області. URL: <https://krmk.org.ua/>
10. Центр професійного розвитку Вінницької міської ради. URL: <https://mmk.edu.vn.ua/>
11. Центр професійного розвитку Білоцерківської міської ради Київської області. URL: <http://www.nmc.org.ua/>
12. Центр професійного розвитку Куп'янської міської ради Харківської області. URL: <http://cprpp.kupyansk-rada.gov.ua/>
13. Центр професійного розвитку Новоселицької міської ради Чернівецької області. URL: <https://n-cprpp.com/>
14. Центр професійного розвитку Дрогобицької міської ради Львівської області. URL: <https://cprppdmr.org.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bd%d0%b0%d1%81/>
15. Центр професійного розвитку Коблівської сільської ради Миколаївської області. URL: oblivskagromada.gov.ua/news/1605252118/?fbclid=IwAR2h1WGJZZguG26SrbZ2zVTwpDV7R0-K87I1rGnuR0G9AtjrPIynK13MsiM
16. Центр професійного розвитку Сумської міської ради. URL: <https://sites.google.com/view/centrprppsmr/>
17. Центр професійного розвитку Полтавської міської ради. URL: <https://cprpppoltava.wordpress.com/>
18. Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників. URL: <https://ocprpp.od.ua/>